

**STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÁ
A POTRAVINÁŘSKÁ INSPEKCE**

ÚSTŘEDNÍ INSPEKTORÁT

Květná 15, 603 00 Brno

tel.: 543 540 201

Vyřizuje: Ing. Romana Zatloukalová Tel.:

E-mail:

Č.j.: SZPI/AJ947-4/2023

Datum: 12. 10. 2023

SZPI3202N2608

Dobrý den,

Ústřední inspektorát Státní zemědělské a potravinářské inspekce (dále jen „SZPI“) jakožto povinný subjekt podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), obdržel dne 27. 9. 2023 Vaši žádost o poskytnutí informací, v níž nás na základě zákona č. 106/1999 Sb. žádáte o poskytnutí následujících informací:

“přehled a počet provedených kontrol dovážených obilovin a zrnin z Ukrajiny, Polska a Slovenska, v členění zvláště na oblasti pšenice, ječmene, kukuřice, v letech 2020, 2021, 2022, 2023 (do 30.06.2023), včetně procentuálního vyjádření zjištění jakéhokoliv porušení”

Přílohou zasíláme požadované informace, tedy **tabulku s přehledem zkontrolovaných šarží pšenice, ječmene a kukuřice s deklarovaným původem Polsko, SR, UA v letech 2020, 2021, 2022 a 2023 (leden – září)**. K tabulce je však nutné poznamenat, že v uvedených letech byly šarže zmíněných obilovin z uvedených proveniencí odebírány minimálně, což ovšem odpovídá nízkým dovozům těchto potravinových komodit z těchto tří sledovaných zemí. Nicméně úřední kontroly zaměřené na jakost a bezpečnost pšenice, ječmene a kukuřice v daných letech probíhaly, což dokládají níže uvedené výsledky zahrnující všechny země původu.

V roce 2020 bylo odebráno k analýzám celkem:

- 30 šarží pšenice – z toho 22 šarží z ČR (1 nevyhovující šarže), 3 šarže z Německa (vyhovující), 5 šarží původ neuveden (vyhovující)
- 7 šarží ječmene – všechny šarže původem z ČR (všechny vyhovující)
- 8 šarží kukuřice – 4x ČR (vyhovující), 1x EU (vyhovující), 1x Španělsko (vyhovující), 2x země původu neuvedena (vyhovující)

V roce 2021 bylo odebráno k analýzám celkem:

- 41 šarží pšenice – z toho 28 šarží z ČR (vyhovující), 6 šarží z Německa (vyhovující), 7 šarží původ neuveden (vyhovující)
- 10 šarží ječmene – 7x ČR (všechny vyhovující), 1x Polsko (vyhovující), 2x země původu neuvedena (vyhovující)
- 11 šarží kukuřice – 9x ČR (vyhovující), 2x Španělsko (vyhovující)

V roce 2022 bylo odebráno k analýzám celkem:

- 35 šarží pšenice – 19x ČR (vyhovující), 5 x Německo (vyhovující), 11 x země původu neuvedena (vyhovující)
- 17 šarží ječmene – 13x ČR (1 šarže nevyhovující), 1 x EU (vyhovující), 3x země původu neuvedena (vyhovující)
- 11 šarží kukuřice – 9x ČR (vyhovující), 1x Itálie (vyhovující), 1x země původu neuvedena (vyhovující)

V roce 2023 (leden - září) bylo odebráno k analýzám celkem:

- 34 šarží pšenice – z toho 9 šarží z ČR (vyhovující), 11 šarží z UA (vyhovující), 14 šarží původ neuveden (vyhovující)
- 3 šarže ječmene – 3x ČR (vyhovující)
- 3 šarže kukuřice – 3x Francie (vyhovující)
- 18 šarží žita – 4x ČR (vyhovující), 7x UA (vyhovující), 3x směs Polsko+ČR (vyhovující), 1x Polsko (vyhovující), 3x země původu neuvedena (vyhovující)

Některé nahlašované zásilky jsou realizovány přes ČR pouze dokumentačně. V těchto případech je ČR tranzitní zemí, přes kterou je zásilka bez vyskladnění vyvezena do země určení.

Počty kontrolovaných vzorků rovněž zcela korespondují s principem plánování kontrol na základě rizika, tedy kontrol zacílených konkrétně tam, kde lze porušení s vyšší pravděpodobností očekávat. V rámci rizika se zohledňují výsledky vlastních úředních kontrol v předchozích letech, hlášení v systému RASFF, informace jiných dozorových orgánů apod. Z tohoto pohledu jsou obiloviny považovány obecně za komodity s malým rizikem výskytu chemického nebo mikrobiologického nebezpečí. Tomu je dlouhodobě přizpůsobena i četnost prováděných odběrů vzorků, které jsou cíleny na rizikovější skupiny komodit z pohledu možné přítomnosti kontaminujících látek nebo mikrobiologických patogenů. **Na základě informací o možné kontaminaci obilovin z Ukrajiny letos SZPI kontroly podstatně posílila.**

SZPI se však při úředních kontrolách zaměřuje i na další druhy obilovin a obilné výrobky, které mohly být vyrobené ze suroviny pocházející z Ukrajiny nebo ostatních států EU anebo surovin s podezřelým původem. Pro lepší zacílení kontrol SZPI spolupracuje s Generálním ředitelstvím cel, které jí poskytuje přehledy o dovozech zásilek obilnin původem z Ukrajiny do České republiky. Na základě poskytnutých údajů o dovozech SZPI kontroly provádí přímo u příjemců zásilek obilnin, ale i subjektů zabývajících se nákupem a prodejem obilnin a zpracováním obilnin. SZPI celou situaci prověřuje rovněž na základě vlastních šetření, kdy se kromě dovozů obilnin původem z Ukrajiny zaměřuje i na možný reexport obilovin z ostatních okolních členských států EU.

SZPI nemá přímý přístup k datům o dovozech zboží do ČR. V Evropské unii platí volný pohyb zboží a nejsou proto evidovány pohyby zboží mezi členskými státy, tj. např. přebalení potravin původem ze třetí země v jednom členském státě a její následná distribuce do jiného členského státu. Data o dovozech zboží přímo ze třetích zemí do ČR má k dispozici Generální ředitelství cel (GŘC). SZPI s GŘC úzce spolupracuje a na základě dohody o vzájemné spolupráci nám GŘC, v mezích § 15 odst. 10 zákona č. 110/1997 Sb., poskytuje data o dovozech rizikových potravin, která slouží jako podklad pro kontrolní činnost.

SZPI má kompetence ke kontrole obilovin pro potravinářské účely. V případech, kdy kontrolovaná osoba zpracovávala a distribuovala obilniny určené k výrobě krmiv, jsou tato kontrolní zjištění předávána Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému, který je kompetentním dozorovým orgánem v případě krmiv.

V rámci odběrů drůbežího masa původem z Ukrajiny, ale také z členských států EU, u nichž není znám originální původ masa, spolupracuje SZPI se Státní veterinární správou (SVS ČR), která SZPI pravidelně informuje o dovezených zásilkách, což je nezbytné pro lepší nasměrování kontrol. Na SVS ČR jsou hlášena místa určení, tj. velkosklady, mrazírny pod dozorem SVS ČR, z nichž jsou distribuovány masné produkty do maloobchodních provozoven (pod dozorem SZPI). Recipročně jsou ze SZPI na SVS ČR zasílány informace o nevyhovujících zjištěních v mase a masných výrobcích.

SZPI na svých webových stránkách průběžně zveřejňuje výsledky kontrol obilovin, obilných mlýnských výrobků a drůbežího masa původem zejména z Ukrajiny. Výsledky zahrnují rovněž šarže obilnin a obilných výrobků s podezřelým původem (**aktuální verze je taktéž přílohou tohoto dopisu**), více viz:

<https://www.szpi.gov.cz/clanek/aktuality-prubezne-vysledky-kontrol-obilovin-obilnych-mlynskych-vyrobků-a-drubežihomasa-puvodem-zejmena-z-ukrajiny.aspx>

S pozdravem

Mgr. Jaroslav Stross
ředitel Odboru kancelář úřadu

Přílohy:

- Přehled pšenice ječmene kukuřice Polsko SR UA 2020-2023.pdf
- Výsledky kontrol obilovin, obilných mlýnských výrobků a drůbežního masa 11.10.2023.pdf